

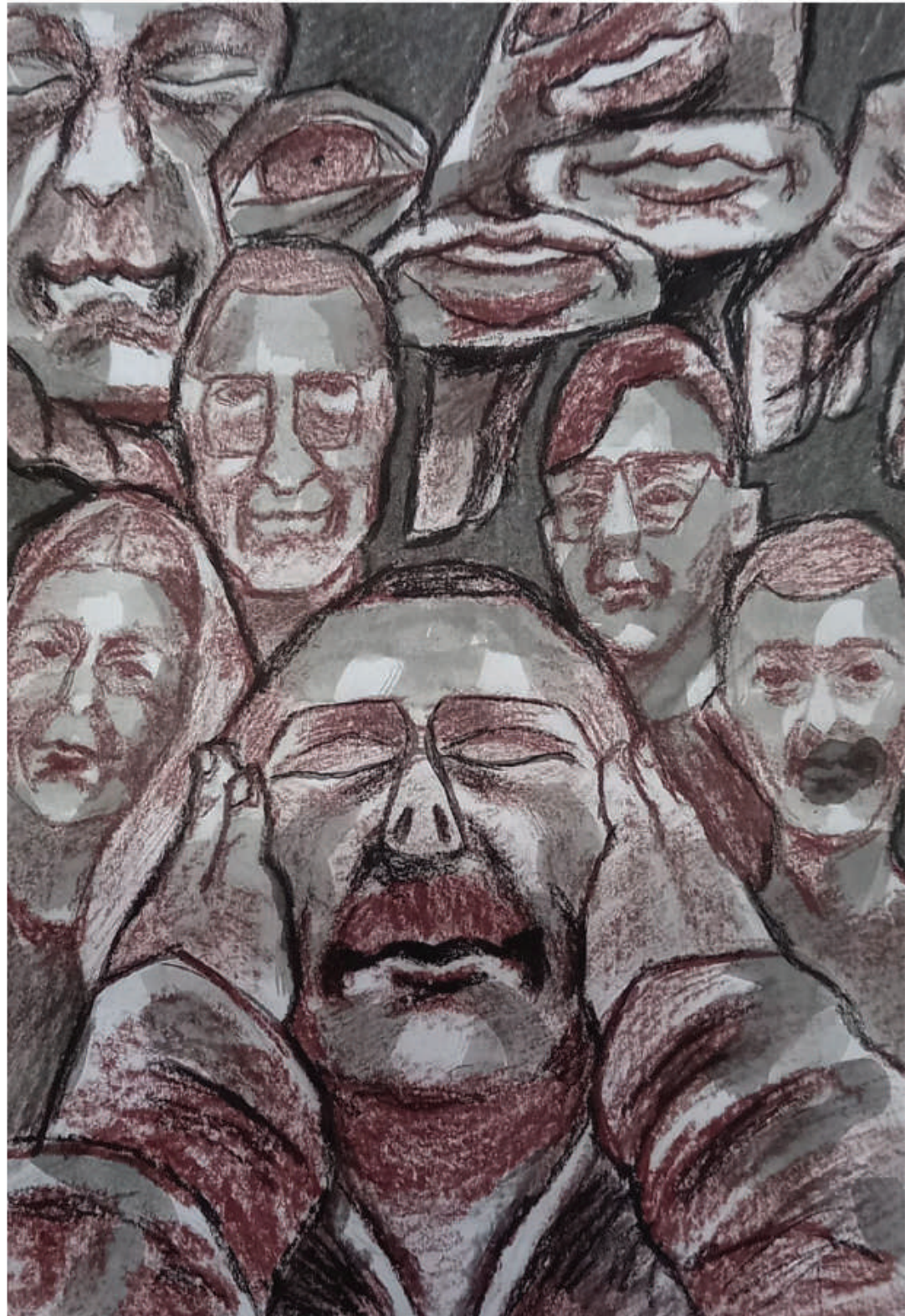
јануар 2024.

број 29

ПОЛИИНФО

лист ученика и професора Политехничке школе / а Politehnikai Iskola tanulónak és tanárainak lapja

Марко Узелац

Свак је рођен да по једном умре, част и брука живе довијека.

Петар II Петровић Његош

Постоје само две врсте људи са којима не могу да изађем на крај.

То су они који све знају и они који не знају ништа.

Жан Пол Сартр

*Не жалим што су други покрали моје идеје,
али жалим што немају своје.*

Никола Тесла

*У олуји и бури крај недаћа свих,
уз тешке губитке и тугу клету,
бити природан, насмејан и тих,
највећа је уметност на свету.*

Сергеј Јесењин

*Звезданог неба и људског срца
никад се човјек неће моћи нагледати.*

Иво Андрић

*Бог нам не шаље очај да би нас убио,
већ да би нов живот у нама пробудио.*

Херман Хесе

*Човјек додуше најчешће говори ради себе,
али мора да осјети одјек својих ријечи.*

Меша Селимовић

*Не задржавај оно што одлази од тебе.
Иначе, неће доћи оно што иде према теби.*

Карл Јунг

Људи се поштују речима, а воле ћутањем.

Мирослав Мика Антић

*Не постоје седам светских чуда.
Постоји само једно и то је љубав.*

Жак Превер

*Грешити је људски, истрајавати у грешкама ђаволски,
а грешке праштати божански.*

Народна пословица

РЕЧ УРЕДНИКА

Поштовани читаоци,

У двадесет деветом броју школског листа ПОЛИИНФО можете са задовољством прочитати текстове у оквиру устаљених рубрика.

Овај број је посвећен активностима из првог полугодишта школске 2023/24. године, и једна од тема је путовање, па вас водимо на екскурзију, излете и рекреативну наставу кроз литерарне, графичке и ликовне радове ученика.

Пратили смо културна дешавања, а за овај број смо одлучили да представимо ученице и ученике наше школе који су се

истакли у ваннаставним активностима. Циљ часописа је да се ангажују ученици, охрабре и подстакну да развијају своју машту и креативност јер су тада мотивисанији, а на тај начин се откривају и развијају њихове способности.

Пожелио бих да садржај овог броја обогати и оплемени нашу школску свакодневицу и да нам послужи као подстицај за наставак плодног рада у приказима ученичких радова на страницама следећег – јубиларног тридесетог броја часописа.

Главни и одговорни уредник,
Љубомир Татар – мастер филолог, професор
српскохрватског језика и југословенских књижевности

Садржај/Tartalom:

	Друштво – Társadalom	4–7
	Култура – Kultúra	8–10
	Посете сајмовима – Kiállítások, rendezvények.....	11–13
	Знање путовање – Tudás utazás	14–15
	Филозофија уметности – Filozófia művészet	16–17
	Фотографије првака – Az elsősök képei	18–19
	Архитектура – Architektúra	20–22
	Пројекти – Projektek	23
	Спорт – Sport	24–25
	Секције – Szekciók	26–27
	Младе наде – Fialtal reménységek	28–29
	Ученички радови – Diákmunkák	30–36

ИМПРЕСУМ

Директор: **Исо Планић**

Главни и одговорни уредник, уредник редакције на српском језику: **Љубомир Татар**

Уредник редакције на хрватском језику: **Бруно Дроњић**

Уредник редакције на мађарском језику: **Зита Цвијин Калман**

Уредник редакције на енглеском језику: **Снежана Верикиос**

Технички уредник: **Тихомир Зораје**

Лектура и коректура текстова: **Дијана Кртинић, Љубомир Татар, Зита Цвијин Калман, Бруно Дроњић, Снежана Верикиос**

Графички дизајн, прелом и монтажа: **Тихомир Зораје, Мирјана Митрић**

Штампа школска **штампарија Политехничке школе, Суботица**

Тираж: **350 примерака**

Сајт школе: **www.politehnickasu.edu.rs**

Штампано: **јануар, 2024. године**

МАТУРСКА ЕКСКУРЗИЈА

Ученици завршних разреда Политехничке школе боравили су у Северној Италији на матурској екскурзији од 28. 9. до 1. 10. 2023. године. На пут је кренуло 103 ученика из седам одељења: АТ 4/1, АТ 4/2, ГФО 4/7, ГФД 4/9, ЛТД 4/11, Г 3/3 и Д 3/7 у пратњи својих одељењских старешина и том приликом су се упознали са знаменитостима Фиренце, Пизе, Болоње, Вероне, Венеције и Трста. Осим тога, боравећи у Монтекатинију и Лиду ди Језолу, наши матуранти су стекли заједничке успомене које ће обележити њихово школовање.

A Politechnikai Iskola végzős tanulói 2023. szeptember 28-ától október 1-jéig Észak-olaszországi érettségi kiránduláson vettek részt. Hét osztály – az AT 4/1, AT 4/2, LTD 4/11, a GFO 4/7, GFD 4/9, G 3/3 és D 3/7 – 103 tanulója indult útnak osztályfőnökeik kíséretében, és a négynapos kirándulás során, amely remek alkalom volt a barátkozásra és élményszerzésre, megtekintették Firenze, Pisa, Bologna, Verona, Velence és Trieszt nevezetességeit, de természetesen Montecatini és Lido di Jesolo sem maradhatt ki az úti célok sorából.

Редакција

УТИСЦИ СА ЕКСКУРЗИЈЕ

Екскурзија у Италији била је незаборавно искуство за нас.

Прво смо посетили Монтекатини Терме, сликовити градић богат историјом и шармом. Затим смо путовање наставили ка северу Италије, истражујући чаробне улице Вероне и уживајући у возњи гондолама каналима Венеције. Посетили смо и чувени торањ у Пизи, одушевљени не само архитектуром, већ и прелепим погледом на околину. Наравно, путовање у Италију не би било потпуно без уживања у аутентичној италијанској храни.

Испробали смо савршено припремљене пице, пасте и друге специјалитете, откривајући богатство укуса које Италија нуди. Као круна нашег путовања, посетили смо Лидо ди Језоло, где смо се опустили на белим пешчаним плажама и у топлини Јадранског мора. Та два дана проведена на плажи била су савршен завршетак наше матурске екскурзије.

Сви смо се вратили кући с осмехом на лицу, носећи са собом незаборавне тренутке проведене заједно.

Јован Глушчевић, ГФД 4/9

НЕСВАКИДАШЊЕ ИСКУСТВО НА ЕКСКУРЗИЈИ КРОЗ ИТАЛИЈУ

Матурска екскурзија је увек била посебан тренутак у животу сваког средњошколца, а путовање магичном Италијом, које је почело 27. септембра 2023. године, за многе од нас било је искуство из снова. Трајало је четири дана и три ноћи, а за то време смо имали прилику да истражимо неке од најлепших градова Италије, упознамо њену богату културу и уживамо у предивној храни.

Наша авантура почела је у касним вечерњим сатима, на паркингу испред школе. Узбуђење и нестрпљење су били присутни у ваздуху. После дугог и напорног путовања аутобусом, проведеног уз музику и разговоре, стигли смо на нашу прву дестинацију – Трст.

Трст је град који спаја различите културе и утицаје, а шетња његовим улицама било је право путовање кроз време. Посетили смо Трг јединства, Велики канал Марије Терезије, Цркву Светог Спиридона и друге знаменитости града које се надвијају над Јадранским

морем, а затим смо се сместили у градићу Монтекатини, где смо преноћили.

У раним сатима, после доручка, отишли смо у Пизу, где смо се дивили чувеном торњу и прошетали прелепим Тргом чуда. Након Пизе, упутили смо се у Фиренцу, главни град Тоскане, где смо посетили чувену Катедралу Санта Марија дел Фиоре и Галерију Уфици, у којој се налазе непроцењиви уметнички драгуљи. На крају дана, вратили смо се у Монтекатини, где смо поново преноћили.

Следећи дан је био резервисан за Болоњу, познату по универзитетској традицији. Овде смо имали прилику да уживамо у чувеној болоњез тестенини и пелату.

Након Болоње, наше одредиште је била Верона, град заљубљених, у ком се одвија прича о Ромеу и Јулији. Посета чувеној Јулијиној кући и месту где су се њих двоје упознали, многе од нас је оставила без даха. Прошетали смо и лепим трговима и радњама у старом граду. Након обиласка Вероне, кренули смо у Лидо ди Језоло, летовалиште на обали Јадранског мора, где смо последњу ноћ провели уживајући на плажи.

Венеција, град канала и гондола, била је последња станица нашег путовања. Шетња Марковим тргом и уским венецијанским улицама је представљала право уживање, упркос великој гужви. Вожња гондолом је несвакидашње искуство и пружила нам је прилику да овај јединствени град упознамо из сасвим другог угла.

На овом путовању смо упознали богату италијанску културу, пробали фантастичну храну и створили успомене које ће нас пратити кроз живот. Матурска екскурзија је била заиста незаборавна авантура кроз магичну Италију, која ће заувек остати урезана у нашим срцима.

Наташа Цурновић, ГФД 4/9

ÉRETTSÉGI KIRÁNDULÁS

A 2023-as tanév végzős diákjai idén lehetőséget kaptak egy olaszországi kirándulásra, melynek keretein belül három éjszakát is ott töltöttek.

A diákok 2023. szeptember 28-án, éjjelkor indultak a hosszú útjukra, amit Horvátországon és Szlovénián keresztül tettek meg.

Az első uticéljuk Trieszt kikötőváros volt, ahol lehetőséget kaptak a város megtekintésére, és a tenger látványában való gyönyörködésre. Egy nagyobb szünet után a szálloda felé vették az irányt, Montecatini Terme városba. A személyzet két fogásos vacsorával várta a vendégeket. Étkezés után a diákok elfoglalhatták a szobájukat.

Reggeli után Pisába utaztak, ahol meglátogatták a Pisai ferdetornyot, a Katedrális és a Keresztelőkápolnát. Egy hosszabb szünet után a következő uticél Firenze volt. Hosszú séta közben rálátásuk nyílt az Öreg hídra, a firenzei híres szobrokra, valamint a Szent Mária katedrálisra. A diákok szabadidőt kaptak nézelődésre, vásárlásra és később megindultak buszokkal a szálláshelyükre.

Másnap, a reggeli után megindultak Bolognába.

Megérkezéskor a város kupoláit is megcsodálták és majd nem három órát sétálhattak, felfedezhették Bologna főbb utcáit. Következő megállójuk Verona városa volt, ahol végigsétáltak az Aréna falai mellett, és megtekintették Júlia szobrát. Az osztályok szétszéledtek, hogy körbejárassák a várost, és megebédeljének. Estére Lido di Jesolo városába érkeztek, ahol a diákok elfoglalhatták következő szálláshelyüket. Vacsora után esti fürdőzésre is lehetőségük nyílt, így leszaladtak a tengerpartra, az osztályfőnökök kíséretében. Fiúk és lányok egyaránt bemerészkedtek a vízbe, ahol jókat szórakoztak. Ugyanannyian jöttek vissza, ahányan mentek (a szerk. megj.).

Másnap korán, a reggeli után elindultak Velence kikötőjébe, ahol várta őket a hajó. Hullámokat lovagolva megérkeztek a vízben fekvő híres városba. Végigjárták Velence szűk utcáit, és gyönyörködhetek a Sőhajok hídjában, a könyvtárban és még sok más látnivalóban. Hajóból buszba szálltak, és célba vették Szabadkát, immár szakmai ismeretekkel és személyes élményekkel gazdagon.

írta: Dudás Réka és Takács Lana, AT IV/2

Ове школске године је Политехничку школу уписало чак осам ученика из Русије. Искрено им желимо добродошлицу и надамо се да ће се у њој лепо осећати и да ће се, уз нашу помоћ, што пре уклопити у нову средину и научити српски језик. Станислава Игнатченко, ученица ТПА 3/5 одељења, једна је од осморо нових ученика из Русије. У Суботицу се доселила из Москве. У овом раду се представила и дочарала свој сусрет са Суботицом и Политехничком школом.

Редакција

ДА СЕ ПРЕДСТАВИМ

Зовем се Станислава или, скраћено, Стасја. Живела сам у Москви, где сам похађала и школу, а недавно сам се преселила у Србију, у град Суботицу.

Сада идем у дивну школу. Свиђају ми се наставници и њихов начин рада. Имамо и праксу која нам заиста помаже да научимо све што треба. Овде се, некако, све ради с душом, у школи осећам породичну атмосферу. Чини ми се да то учење чини лакшим и узбудљивијим. Још увек не знам шта ћу студирати, али осећам да ће бити везано за уметност јер ми је она веома блиска. Волим лепоту овог света и где год да се нађем, примећујем је.

Ако бисте ме питали каква сам ја, то је за мене тешко питање, а имам цео живот пред собом да пронађем одговор. Лако је увредити ме, али то врло ретко показујем, више сам особа која своје емоције држи у себи. Интровертна сам, али могу да успоставим пријатељства. Веома ми је драго што сам се доселила овде, јер је ово сјајно искуство које ће ми помоћи у будућности. Пошто ми се у Суботици заиста свиђа, нисам ни приметила кад је прошло већ два месеца и захвална сам на ономе што сада имам. Инспирирана сам тиме што се мој живот мења и желим да верујем да се мења набоље.

Наравно, на почетку сам се осећала лоше, јер није било лако, али сматрам да се сваки труд исплати. Заиста се наддам да ћу моћи добро да научим српски језик и да ћу се овде убудуће добро осећати. Живим на лепом месту и имам среће што ми је све близу. Кућу тренутно реновирамо, а резултат би требало да буде одличан. Планирам доста занимљивих ствари у својој соби. Моја соба је у светлим бојама и мирише на памук. Тај диван мириш ствара некакву хармонију. Прозори у просторији су велики и имају поглед на сунчану страну. Волим када кроз прозор гледам у огромно дрвеће.

Да закључим, знам да је живот испред мене, само треба да се трудим и да се мање нервирам. Захвална сам својој мајци која ми сваки даном чини живот бољим и која ме увек подржава. Без ње бих била потпуно другачија. Драго ми је што имам прилику да живим у овом прелепом граду у ком влада породична атмосфера. Овде ће вам људи увек притећи у помоћ. Штета је овде ходати без осмеха. У оваквој лепоти и спокоју, грех је не смешити се.

Ово је била кратка прича о мени. Хтела сам потпуно да вам пренесем своје емоције и наддам се да сам у томе успела.

Станислава Игнатченко, ТПА 3/5

ПРОФЕСУРА СТЕЛА ШАРОВИЋ

Само дела ће остати иза нас!

У среду, 8. новембра 2023. године, у Политехничкој школи у Суботици, отворена је изложба дигиталне фотографије „Разгледница са распуста“ као исход ангажовања 56 ђака основних и средњих школа суботичке општине, а у организацији Фондације „Професура“ коју чине ученици и професори Политехничке школе у Суботици.

Покренути чињеницом да млади своје телефоне користе у неадекватне сврхе, често своју доколицу проводећи разгледајући садржаје који нити су корисни нити примерени узрасту, професорица књижевности и оснивач Фондације „Професура Стела Шаровић“ и њени ученици расписали су конкурс „Разгледница са распуста“ на који су деца одговорила слањем дигиталних фотографија пејзажа, портета и различитих објеката како би доказали да „имају око“ и за лепе ствари и тако учинили макар мали

корак у оплемењивању сопствене, а и душе посматрача, потискујући бар на трен дигитално насиље и бескорисне садржаје друштвених мрежа.

Током манифестације којој су присуствовали сви награђени, па и грађанство, додељене су (уз подршку донатора – Бирографика МБ, Центар за едукацију група Е и добротвора појединаца Мирјане Мијатовић и Нађ Чонгора) књиге примерене узрасту и интересовањима младих.

Чланови Фондације „Професура“ су том приликом и најавили нови конкурс са темом „Хаику о љубави“, који ће бити отворен у јануару, на зимском распусту 2024. године, како бисмо сви заједно, ученици и професори, са лепом мотивацијом започели друго полугодиште школске 2023/2024. године.

ИЗЛОЖБА СЛИКА МИОДРАГА МИЋЕ ПОПОВИЋА

Мића Поповић, Урбанизам

Овогодишњи сајам књига је био интересантан, обишли смо већи број хала и после тога добили слободно време. Обишли смо и Галерију САНУ у којој је била постављена изложба уметничких дела, поводом сто година од рођења нашег чувеног сликара. Наш професор, Ненад Ражнатовић, одржао је сјајно предавање о развојним фазама сликарског опуса Миће Поповића, којим нам је приближио његов живот и дело. То је било једно од предавања каква држи и у школи, али сада много интересантније и ефектније, самим тим што смо на правом месту.

Слике Миће Поповића имале су неку чудну ноту које су га издвајале од других ликовних уметника. Ипак, једна

слика ми је запала за око. Човек, нама окренут леђима, стоји испред стола са картама које су послогане у куле. Човекове руке су биле на његовим леђима, али оно што ми је привукло пажњу биле су његове шаке. Оне су биле испупчене, скоро да смо могли да их ухватимо. На тај начин је покушао да нам прикаже близину тела. Већи део његових слика био је рађен на сличан начин.

Драго ми је што сам посетила ову изложбу јер сам видела неке нове и боље технике за које пре нисам знала. Ова посета ће ми свакако остати у лепом сећању. Препоручила бих свима који иду у Београд да посете и ову галерију јер неће зажалити.

Теодора Костић, ГФД 3/9

ЛИКОВЊАЦИ У АКЦИЈИ

Организација „ИТ Суботица 2030“ је од 11. до 13. октобра 2023. године, заједно са ученицима Политехничке школе, реализовала тродневну радну акцију чишћења и фарбања бетонских жардињера у центру града.

Идеја за уређивањем жардињера је потекла од Суботичанке Наталије Бока, уз сагласност Међуопштинског завода за заштиту споменика културе. Током подухвата, уређено је и офарбано укупно 25 бетонских жардињера. У првој фази рада, ликовни техничари су улепшали жардињере које се налазе на Тргу цара Јована Ненада, а касније су се позабавили жардињерама у правцу биоскопа „Александар Лифка“.

Акције сличне овој се најављују и за пролеће следеће године.

Валентина Латковић, ЛТ 3/11

OSVRT NA 3. MEĐUNARODNI FESTIVAL AMATERSKOG DRAMSKOG STVARALAŠTVA DRIM FEST

U subotu, 4. studenog 2023. godine, posjetili smo međunarodni festival amaterskog dramskog stvaralaštva DRIM fest u Velikoj sali HKC-a Bunjevačko kolo u Subotici s nastavnikom hrvatskoga jezika i književnosti Brunom Dronjićem. Pogledali smo posljednju predstavu u programu, riječ je o komediji Sab(h)

rana dela Viljema Šekspira u izvođenju glumačke skupine gradskog kazališta iz Jagodine.

Predstava je trebalo da počne u 21 sat, ali su glumci prethodeće predstave kasnili zbog problema s prijevozom, pa smo s gledanjem predstave počeli tek u 22 sata. Međutim, isplatilo se toliko čekati. Predstava je bila izrazito smiješna i zanimljiva. Radnja predstave je smještena također u jedno kazalište. Štrajk glumaca jednog kazališta nagnao je neglumačko osoblje kazališta na preuzimanje uloge izvoditelja predstava, dok su glumci u štrajku. Njihova nemuštosť u izvođenju djela bila je osnovom komičnih elemenata pred-

stave. Jedno od njih se krije u samom naslovu kojim se ukazuje na jednu od omaški (ne)glumca u kojoj umjesto predviđenog naslova predstave „Sabrana djela Williama Shakespearea“ izgovara naslov „Sahrana djela Williama Shakespearea“ i postiže komičan efekt. U predstavi smo se upoznali s radnjom niza Shakespeareovih drama od Hamleta, Macbetha, Henrika VI., Sna ivanjske noći, Julija Cezara, Otela, Kralja Leara, Antonija i Kleopatre, Romea i Julije... Gluma neglumačkog osoblja pojedinih dijelova Shakespeareovih djela predstavlja prikaz jednog iščašenog, postmodernog, odnosno suvremenog pogleda na Shakespeareovo djelo iz oka laika.

Dobar dio predstave mi je ostao u sjećanju i sada, dva tjedna od njezina izvođenja. Pomogla mi je da proširim i obnovim vlastito znanje o Williamu Shakespeareu i njegovim dramama. Jako mi se svidjelo to što su nam na toliko puno načina i stilova dočarali Shakespeareova djela. Bilo je i elemenata mjuzikla, rocka, rap rocka, opere, rječnika, itd., ali i predstavljanja djela sportskim rječnikom. Sve u svemu, svidjela mi se i predstava i glumci i njihova karizma. Iako je predstava završila vrlo kasno, gotovo u ponoć, i to u subotu navečer, bilo ju je zaista vrijedno čekati i pogledati.

Nevena Gojković, FT 2/10

PREDMETNI PROJEKT KNJIŽEVNICI S MARGINE

Učenica Politehničke škole i polaznica nastave na hrvatskom jeziku Kristina Miškolci Bator je povodom mjesečnog projekta pod nazivom „Hrvatski književnici (s) margine“ pripremila i izložila referat o slabo poznatoj osječkoj književnici Vilmi Miskolczy Vukelić, svojoj prezimenjakinji. Upoznavši nas s radnjom Vilminih djela, upoznala nas je s tek jednim od ne tako malobrojnih pisanih svjedoka osječkog multikulturalnog nasljeđa putem fikcije. Učenici su slušajući izlaganje uvidjeli da Subotica nije jedini grad iz neposredne blizine koji svjedoči svoju multikulturalnu prošlost i sadašnjost, već da je i Osijek, ako više ne barem je nekoć bio, po prište prožimanja različitih kultura i naroda.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У СОМБОРУ

Група од 42 ученика и 17 професора Политехничке школе је у четвртак, 23. 11. 2023. године, посетила Народно позориште у Сомбору.

Представа „Беснило“, у режији Бориса Лијешевића, никада није оставила равнодушним. Изузетно слојевита, комплексна и динамична, препуна различитих књижевних алузија, изазвала је низ разноврсних реакција и публику подстакла на размишљање како о књижевности и

позоришту, тако и о свету у коме живимо, те начинима да га учинимо бољим и хуманијим местом за живот лишен ратних страхота, зла и бесмисла.

Кључ је, одвајкада, у хуманости и спремности да се, упркос страху, усудимо да свет мењамо и одласци у позориште са ученицима су корак ка томе, јер уметност је та која, упркос свему, спасава свет.

ШКОЛСКИ ЧАС ВАН ШКОЛЕ

Пројекција филма „Девојка са бисерном минђушом“

У оквиру програма Школски час у „Складишту“ Фондације „Данило Киш“, путем којег се позивају наставници и ученици суботичких основних и средњих школа да наставне активности спроведу на месту ван школе и тиме обогате наставу, ученици разреда ЛТ 1/11 Политехничке школе су на иницијативу свог професора ликовне културе Ненада Ражнатовића, погледали филм „Девојка са бисерном минђушом“. Након пројекције филма ученици су наставили са радом и добили задатке да насликају портрет другара преко пута себе. Такође, ученици су имали прилику и да обиђу изложбу која је постављена у Фондацији!

PREDSTAVLJANJE ESPERANTA

Od 9. do 18. oktobra 2023. godine, u šest odeljenja Politehničke škole je održan interaktivni čas o međunarodnom jeziku – esperantu, koji je realizovala Aranka Laslo, predsednica Nastavničke sekcije Udruženja esperantista Srbije, bivša nastavnica Politehničke škole.

Esperanto je predstavljen na ČOS-ovima u odeljenjima AT 1/1, GFP 1/9, AT 2/1, LTD 2/11 i AT 3/1 na srpskom jeziku i u AT 2/2 na mađarskom jeziku. Tim povodom je promovisan i onlajn kurs esperanta, koji se od 25. oktobra realizuje na nivou Srbije.

AZ ESZPERANTÓ NYELV BEMUTATÁSA

2023. október 9. és 18. között a Politechnikai Iskola 6 osztálya ismerkedett az Eszperantóval, interaktív óra keretében (AT 1/1, GFP 1/9, AT 2/1, AT 2/2, LTD 2/11 és AT 3/1).

Az osztályfőnöki órákon e nemzetközi nyelvet László Aranka mutatta be, aki iskolánk volt tanára, jelenleg a Szerbiai Eszperantó Egyesület Tanári szekciójának vezetője.

САЈАМ КЊИГА У БЕОГРАДУ

Неформално познат као празник књиге, Сајам књига сваке године угости најзначајније домаће и бројне иностране писце и издаваче који представљају своја стара издања и актуелну продукцију. Ученици средњих школа сваке године посећују сајам у току једне недеље.

Први југословенски сајам књига одржан је 1956. године на Загребачком велесајму под покровитељством председника Јосипа Броза Тита. Присуствовали су му најзначајнији књижевници из земље, међу којима и Иво Андрић и Мирослав Крлежа. Изложено је око 12.000 књига свих југословенских издавача, па тако и страних. Наредне, 1957. године, Сајам је пресељен у Београд, у којем је завршена изградња модерног сајмишта, где се и дан-данас одржава. Ове године, на Сајму књига наступило је 420 излагача, од којих је било 356 домаћих излагача, а 64 из иностранства. Пратило га је преко 1.200 новинара из чак 16 земаља.

Ученици наше школе упутили су се ка Београду у 7 часова, стигавши на Сајам књига око 11 часова. Купили смо улазнице и упутили се ка халама са разноврсним излагачима. После проведених два сата на сајмишту, упутили смо се ка Улици кнеза Михаила, где смо посетили уметничку изложбу, а затим ка тржном центру јер смо добили жељно ишчекивано слободно време. Посетили смо и предавање о историји балета у оближњем музеју, а недуго затим смо се коначно укрцали на аутобус за Суботицу.

Након дугог и исцрпљујућег дана, вратили смо се у Суботицу око 20 часова. Сајам књига је био невероватно разноврстан, тако да је сваки ученик могао наћи нешто за себе, а посетом књижари у Кнез Михаиловој и ученици који мање читају су добили прилику да „омасте брк“.

Мате Михајловић, ГФД 3/9

OSVRT NA POSJET SAJMU KNJIGA INTERLIBER U ZAGREBU

Ove jeseni, 11. studenog 2023. godine, uputili smo se u Zagreb na sajam knjiga *Interliber*.

Krenuli smo u četiri sata ujutro, a vratili smo se oko jedan sat u noći idućeg dana. Put u Zagreb mi je bio ugodan. Pauze koje smo pravili na putu su bile zgodne za trgovinu i popričati s prijateljima i nastavnicima. Jako mi je drago što su organizatori bili velikodušni i dali nam

podosta slobodnog vremena u središtu Zagreba, prije odlaska na sajam. Grad mi se sviđa jer me malo podsjeća na Suboticu i Beograd zbog svoje arhitekture. Zagreb je uredan i prostran grad, a ljudi u njemu su bili ugodni i rado su mi odgovorili na sva postavljena pitanja. Poslije otprilike dva i nešto sata slobodnog vremena okupili smo se na prethodno dogovorenom mjestu i krenuli ka sajmu. Kada smo stigli na sajam, prije razilaženja, svaki odjel se dogovorio s razrednikom ili nastavnikom koliko će dugo ostati na sajmu prije nego što se upute u Trgovački centar *Avenue Mall*. Sajam knjiga se sastojao od niza paviljona s različitim žanrovima knjiga. Bila je subota pa je ujedno bila izrazito velika gužva. Osim prodavača knjiga, održavala su se i predavanja i predstavljanja knjiga raznih književnika i stručnjaka u pojedinim područjima znanja. Na sajmu sam pronašla i nekoliko naslova za sebe, a i drugi su učenici, koliko sam vidjela, našli neke knjige po svome ukusu.

Poslije četiri sata smo se svi okupili na dogovorenom mjestu, potom se ukrcali u autobus i otišli na večernji obrok u Ugostiteljsku školu. Nakon obroka i kratke pauze, uputili smo se nazad za Suboticu.

Bilo mi je drago vidjeti velikodušnost vozača i organizatora, jer smo usput stajali na pojedinim mjestima kako bismo olakšali put ka domu određenim putnicima. Sve u svemu, bilo mi je divno i veselim se ponovnom odlasku u Zagreb.

Nevena Gojković, FT 2/10

САЈАМ НАМЕШТАЈА

Ученици одељења ТОН 4/6, Д 1/7, Д 2/7 и Д 3/7 су у уторак, 10. октобра 2023. године, у оквиру блок наставе, посетили Међународни сајам намештаја у Београду, где су имали прилику да виде најсавременије трендове намештаја свих врста и намена, производе за

уређење ентеријера и унутрашњу декорацију, као и машине, алате и репроматеријал који се користи у дрвној индустрији, а након тога су посетили Краљевски двор и споменик српског владара Стефана Немање.

БЕОГРАДСКИ САЈАМ НАМЕШТАЈА

На пут за Београд смо кренули у седам часова са два аутобуса. Тог дана смо ишли у посету Београдском сајму намештаја, опреме и унутрашње декорације.

Прва станица нам је био Краљевски двор, где нас је сачекао водич. У двору нисмо смели да користимо мобилне телефоне и било ми је жао јер нисам могао ништа да фотографишем, али сам се стварно уживео и било је то изванредно искуство. Сама лепота тог места је неописива, а намештај у двору има неку сирову лепоту.

Следећа станица нам је био сајам. Када смо ушли у халу с машинама, разредни старешина нам је показао кантерицу и објаснио онима

који никада нису радили на тој машини како се користи и чему служи. Било је ту још машина, претежно кантерица, али и понека широкотрачна брусилица и комбиноване машине.

После тога смо ушли у халу с намештајем и за око ми је запала једна српска компанија за производњу намештаја. Име те компаније је *AMBOSS* и они се базирају на производњи столова и столица.

Боравак на сајму је био занимљив, упознали смо се с радом разних компанија, како домаћих тако и страних, као и са веома интересантним и модерним дизајном. После сајма, отишли смо у обилазак споменика Стефану Немањи, који се налази на Савском тргу на почетку Немањине улице и дело је руског скулптора Александра Јулијановича Рукавишњикова.

Преостало време смо одлучили да проведемо у Тржном центру *Галерија*. Ту су ми се највише свидели изложбени салони аутомобила марке *BMW* и *Maserati*. У тих неколико сати, моји другови и ја смо обишли бутике одеће и обуће и посетили радњу опреме за рачунаре.

Из Београда смо пошли у 17, а стигли смо у Суботицу око 20 часова. Волео бих када би било више оваквих путовања јер мислим да су корисна за ученике.

Мартин Ивковић, Г 3/2

СТРУЧНА ЕКСКУРЗИЈА У БЕОГРАДУ

Техничари дизајна ентеријера и индустријских производа из одељења ЛТД 2/11 и ЛТД 4/11 су заједно са архитектонским техничарима из одељења АТ 3/1 блок наставу из стручних предмета одржали у уторак, 10. октобра 2023. године, у Београду, посетивши Сајам намештаја, где су били у прилици да виде намештај домаћих и страних излагача, као и изложбу радова ученика и студената која им је привукла посебну пажњу.

Ликовни техничари из одељења ЛТД 2/11 су једнодневни боравак у Београду искористили да посете Народни музеј као најстарију музејску установу у Србији и упознају се са њеном богатом ризницом. Уз стручно вођење кустоса, имали су

прилике да виде експонате из најразличитијих епоха – од египатске мумије, преко фресака, икона, посуђа и накита из периода средњег века, до дела највећих европских и српских сликара.

Сунчан октобарски дан мамио је на шетњу, те ученици са својим професорима нису пропустили прилику да прошетају до Саборне цркве у чијој порти су сахрањени великани српске књижевности и културе – Доситеј Обрадовић и Вук Караџић, као и да у Галерији Српске академије наука и уметности посете изложбу радова чувеног сликара Миће Поповића. Од Кнез Михаилове улице, пут их је водио до Калемегдана и Победника Ивана Мештровића, једног од симбола престонице.

AZ ALFÖLD. PETŐFI – 200

*Nemzetközi tájörténelmi-néprajzi konferencia
Szabadka, 2023. szeptember 28-29.*

ПРИМЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ

У уторак, 3. октобра 2023. године, у студијској посети Политехничкој школи су били наставници из Прешева и Медвеђе којима смо пружили прилику да виде примере добре праксе у виду организовања наставе на више језика са темом интеркултуралности и јачања сарадње ученика и наставника из различитих заједница, као и организовање разних ваннаставних активности које доприносе јачању социјалне кохезије.

2023. október 3-án, kedden a Politechnikai Iskola preševói és medveđei pedagógus kollégákat látott vendégül. A tanulmányi látogatás során vendégeinknek alkalmuk volt megtapasztalni a jó gyakorlat példáit. Több nyelven megtartott tanórán vettek részt, amelynek témája az interkulturalizmus volt, amely a kulturális sokszínűség tudatosításának kiemelt eszköze, és ez alkalommal a különböző közösségekbe tartozó tanárok és diákok közötti együttműködésbe adott betekintést. Emellett megismerkedhettek a tanórán kívüli aktivitások megszervezésével is, amely szintén az interkulturális nevelést és oktatást szorgalmazza, és célja a társadalmi kohézió megerősítése.

ШЕТАЈУЋИ ШИРИМО ВИДИКЕ

У периоду од 12. до 14. октобра, ученици одељења АТ 2/2, у пратњи наставница Ђенђи Аранчић Данча, Наталије Јаковљев и директора школе Исе Планића, учествовали су у реализацији пројекта ШЕТАЈУЋИ ШИРИМО ВИДИКЕ.

Циљ пројекта је био да се ученицима наставно градиво приближи кроз учење откривањем, истраживањем и стварањем у непосредној животној стварности.

У оквиру пројекта, ученици су у Новом Саду посетили Српско народно позориште и Новосадско позориште, где су се упознали са архитектуром и унутрашњом структуром позоришног објекта,

сазнали више о простору и начину функционисања, као и припремама за саму позоришну представу.

На Фрушкој гори су шетајући обишли Лединачко језеро, каменолом трахита у Раковцу, пећину Бели Мајдан, Врдничку кулу. Подсетили су се како се треба оријентисати и сналазити у природи. Уз логорску ватру, дружили су се и посматрали Јупитерове сателите.

У Сремским Карловцима су посетили Капелу мира и прошетали се Дворском баштом.

Пројекат је подржан средствима Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице.

Интервју: Сњежана Рончевић, професорка филозофије

ПРУСТОВ УПИТНИК:

Надахнута свестраношћу наше професорке, урадила сам интервју с њом.

Р – Рончевић / С – Степанов

Р: – Оно што вероватно никада нећу урадити јесте да... сликам.

С: – Сликате?

Р: – То је нешто што ценим код оног ко зна, уме и може.

Најдрагоценији уметнички дар.

С: – Пробали сте пре, да сликате?

Р: – Не.

С: – Нисте?

Р: – Не, знам само нацртати патку у једном потезу.

С: – Да ли бих, можда, могла видети ту патку у једном потезу?

Р: – Једноставно је. Не знаш како се црта патка у једном потезу?

С: – Не. Можда могу и ја тебе нечему да научим од сликарског умећа. Ха-ха-ха.

С: – Вау! Баш је добра. Који је ваш мото у животу?

Р: – Не знам. И то се мења. Постојао је графит у Боговићевој улици: „Носим баки колаче, па журим”. То ми је било фантастично, стварно фантастично. Ми увек носимо баки колаче и журимо... у том времену, кад нас носи та порука. Преко пута гимназије стајао је графит: „Мрзим пинђур”... ха-ха-ха ... тад сам учила да правим пинђур, и направих га. Неки универзални мото: „Можеш ти то!” То је оно што можеш свако јутро себи рећи испред огледала. Ја мислим да свако има неке своје покретаче. То нешто што те поведе, што те одушеви.

С: – Дакле, колико дуго ви радите у овој школи и генерално као професор?

Р: – Па, дуго-дуго. Ваљда дуго, или довољно дуго, ха-ха-ха. Од своје шесте године идем у школу, али то је стварно тако. Наравно, ту је и моје образовање. Одмах после факултета, 1982. године, добила сам посао у гимназији у којој сам била ученик, а овде сам стигла 1992. године и наставила посао у школи. Реформа школства је била 1991. године. Увела се филозофија и у средње стручне школе и тако сам успела добити посао. Константно сам у школи.

С: – Добро, ни то није лоше.

Р: – Уопште није лоше.

С: – Ви волите да радите овде, у овој нашој школи?

Р: – Ову школу баш волим, посебно. Добра је атмосфера овде. Мислим да смо повезани, ви и ми, учитељи и ученици, на коректан и сарадљив начин. Води се брига и обраћа пажња на сваког појединачно. Прави се та шареноликост која је јако важна и кроз занимања, нова звања, практична деловања, а све то кроз разумевање и добру сарадњу. Имамо људе који могу осликавати свет, имамо људе који могу одштампати свет, имамо људе који могу

озидати свет и оне који га могу наместити. Благо свету, а и нама.

С: – Шта планирате да радите када следеће године одете из школе?

Р: – Свашта... да се што чешће срећем са младим бићем које је пристигло... онолико колико то буде било могуће; да вежбам, да будем неко ко ће научити поново доста дечјих песмица... да пишем... читам... правим лутке... путујем... постављам питања и трагам за одговорима... Има доста недореченог. (На факултет ме је одвела поезија, књижевност уопштено. Поред компаративне књижевности, желела сам да упишем и театрологију. То ми је исто фасцинација, позоришна игра. Те године, не би театрологија него или филозофија или библиотекарство. Би филозофија, али у суштини, када се та вага поетског и филозофског упореди, онда филозофија изгледа као да је она одлепљена, да је она најдаљи облак међу свим облацима. Филозофија је земља у односу на поезију. То научих. Одлепити – не бити на земљи, можеш лакше од поезије. Поезија ти чини живот романтичним, а филозофија те прикује за земљу јер филозофски одговори и филозофска питања су једноставна. Она се бави питањем човека, природе и друштва. Питањем космоса и питањем штосмоса. Е, тај штосмос. Шта сам? Ко сам? Одакле сам?... Питања о себи нас једним делом повезују са осталим уметностима, са иреалним свијетом, али нас битнијим делом она враћају себи. Увек у оквиру тог хомеопатског повезивања нас и целокупног живог света око нас, теже ћемо постати егосцентрици, еготрипови, девијација, ако смо при филозофској врсти одговора. Тако себе не стављамо изнад свега другог, него се покушавамо уместити у синергију са свим другим. Распричах се. Животној филозофији никад краја, док је живота. Вратићу се поезији, за живота.)

С: – Ви сте Сњежана Рончевић, професор и песникиња. Ви сте написали, колико књига?

Р: – Четири, објављене.

С: – Четири објављене. Последњу сте рекли да сте објавили 2008. године.

Р: – Да, то је ова испред тебе.

С: – „Пустања”. Ја бих хтела да Вас питам о пар песама. Дакле, прва која ми је запала за око је једна коју сте посветили Данилу Кишу. Хтела сам да је поменем: „Ишлазла врата логора”. Шта сте размишљали када сте је писали, да ли Вам нешто значи, зашто је посвећена Данилу Кишу?

Р: – То је једна од ретких песама за коју знам тренутке када је настајала. Тачно 40. дан после смрти Данила Киша. Био је дан Светог Димитрија, 8. новембар. У то време се рушио Берлински зид. Мењао се свет, а питања као што су: „Како заправо ми трајемо?” „Како се мењамо?” „Куда идемо?” Радимо, понављајући исте ствари као што раде сви људи; плачемо за онима који оду, тужни смо, верујемо – не верујемо, љути смо... а неке поруке остављамо у мислима, у реченицама, у поезији... Обраћам му се, ево мене Данилу, преко Сизифа. Узалуд ли је? Понекад имамо осећај и кад нешто довршимо, па и живот, да је узалуд, а понекад нам баш то помогне да и даље наставимо гурати камен. То би била та песма, она је и најчешће превођена песма. Сви се некако „закаче” за њу.

С: – Стварно?

Р: – Да, ушла је у неке поетске енциклопедије. Преведена је на енглески, македонски, мађарски...

С: – Изгледа да сам се и ја „закачила” за ту песму као и остали.

СЊЕЖАНА РОНЧЕВИЋ

Р: – Па да, и ти си сад у „Рани јади“ фази, вероватно, у тражењу којечег, себе највише, потреби препознавања Данила Киша, јер Киш је писац коме се радо и често враћамо.

С: – Приметила сам да имате доста песама са „Нигдином“ у наслову. Занима ме зашто је то?

Р: – То су песме из првог циклуса ове књиге: „Сведном пртином из причевине и учевине“. Вероватно си приметила архаизме који су чести у мојој поезији. Пртина је траг у снегу. Пртина се прави када нападају снегови, да би дошао од некуд до некуд. Да би дошао до комшије, да би дошао до воде, да би дошао до шуме, да би дошао до града, до суседног места – до пута који је распрћен, да би могао даље. Неко мора да ти остави траг. То су сви људи, учитељи, идоли, ствари, мисли, ријечи, које те у неком тренутку носе, држе и обликују. Без обзира колико ми хоћемо бити своји и другачији, не можемо. Увек има нешто што је оставило траг, а сведно је оно што ти примећујеш, видиш, нешто твоје, ти. Други могу, али не морају да те виде, и као што су те пртине учевине, учимо из њих, идемо по њима, тако и ми сами пртимо стварајући свој пут, издвајајући га у оно НЕШТО, за чим смо трагали. Нигдина је филозофско НИШТА, али то НИШТА не мора бити празно, а и ако је празно има разлог постојања. Да би било НЕШТО, мора бити и НИШТА. То је супротно од оног што је тог тренутка фасцинација. Нешто што нас усмерава или нека завршена мисао. Овај циклус песама је учитељско-љубавни. Значи, та потреба да кроз све оно што си прошао и пролазиш да на крају видиш, да те је то извело из нигдине или нечег.

„Пустања“, наслов књиге, то је моја реч. Питала сам људе, питам и тебе – шта је по твојој мишљењу значење речи пустање?

С: – Мени је прво пало на памет, пустања = путош. Пусто без једног трага људског бића или живота.

Р: – Да, то може бити један од одговора. У неком најкомплекснијем смислу то је заправо наше вечито трагање. То може бити трагање путничко, да имаш потребу да будеш на неком другом месту и најеш начин да одеш на то место. Читалачко трагање, док читамо, ми никад не знамо докле ће нас то довести. Осим, наравно, могућности да препознамо кратак садржај који је у ствари најмање важан, али је важан да нас води кроз то читање, реџимо, па ће нас довести до тога да сами нађемо нешто ту, као што ћемо трагајући са собом, правећи од себе нешто, непрестано пустати. Пустање је путовање кроз живот, трагање у сваком смислу.

С: – Још једна песма која ми је запала за око, „Девети круг живота“. Баш ми се свидела, свидели су ми се ови кликови, ови узвици. Хтела бих да чујем нешто мало о њој, од Вас, ако је то у реду.

Р: – Наравно да је у реду.

С: – Па ово је стварно добра песма. Лепо пишете, заиста.

Р: – Хвала. Можда и зато што дуго траје. Споро пишем. Писање је дуг процес. Задивљена сам писцима који умеју да пишу с лакоћом, књигу за књигом, смело, као да нема и није било оних који су то већ рекли. Ова песма је дуго носила мисао... једну реч... једну реченицу... круг по круг... Као што постоји девети круг пакла, тако мислим да постоји и девети круг живота. Кроз те кругове проолазимо, доолазимо... идући кроз туге... страхове... тишине... и обраћамо се некоме. Пети падеж увек призива. Призивање нас оголи. Оголи до голе свести. Онда морамо знати како излазимо

из врзина кола.. Призивамо лично и за њега се бојимо, над њим дрхтимо, над њим се заправо молимо. Пети падеж и прочишћава. Вероватно се у неком кругу, ако је по митској симболици и падне. Нисмо дошли до тог круга. Немамо право да причамо о паду него о пропадању и огољавању душе. Стихови: „Страх је живо дрхтање душе / Лажна тишина између два гонга механичког сата / а живот упорно упињање клатна / да уђене звук у празан ход“, они носе ову песму. Бојимо се тишине. Тишина је место без одговора. Тишина између два гонга, између два звука, између две ствари, између одлуке и неодлуке. Запитани људи имају проблем са тишином, и са одговорима које траже. Добро је док имамо питања. Некад помислимо да су одговори старији од питања. Ако постоји потреба да питаш, а знаш шта питаш, онда ћеш доћи и до одговора или можда нећеш, али ти ћеш да трагаш за њима.

С: – Која је Ваша идеја савршене среће?

Р: – Ако је то само једно, нешто, онда путовање.

С: – Путовање?

Р: – Путовање, али било би и читање, био би и боравак са драгим људима... Пун је живот савршених срећа, кратког века.

С: – Чула сам да волите да путујете, да сте били на неким заиста занимљивим дестинацијама.

Р: – Јесам, али доста је и лепих места, далеких и ближих, које бих волела доживети. Постоји једна лепа и посебна традиција у овој школи – на крају школске године, на дан-два нас одведе Исо Планић, наш друг директор, негде у Србију, у лепоту. Он познаје доста чаробних места... зна да не залута... покаже нам дубину шума... тајну пећина... дивоту слапова... Све је то на неким просторима који су ту, око нас, али не бисмо се осмелили да сами кренемо тим путем. Та путовања су просто чаробна. Наше зборничке „матурске“ екскурзије.

С: – Шта сматрате Вашим највећим успехом?

Р: – Успехом? Ја себе најчешће не сматрам успешним човеком.

С: – Зашто?

Р: – Не знам. Зато што често станем испред огледала и кажем себи: „Шта је с тобом, гдје си ти и шта радиш?“ Ево, ту сам још увек и хоћу даље. Можда је то то. Некад је велики успех – преживети дан.

С: – Који је ваш највећи страх?

Р: – Осим личних страхова, као што су брига за другога, постоје и страхови који су ствари које те смањују, које те коче. Не знам, ето, ови „life coach“-еви – животни тренери. Ха-ха-ха. Колективна свест. Јахачи магле. Понављање истог. Филозофски феномен; вечно враћање истог. То може бити збуњујуће, и може да направи велики проблем ако сте тога свесни. Добро је имати страх, онај ко нема страх има вероватно превелику дозу лудости. Ту врсту нестраха кад препознам код младих људи, онда будем срећна. Народски речено – ни бриге ни памети. Кад се о томе размисли мало другачије, онда кажеш: „Ово је стварно добро“. Да овај млади свет зна колико је живот трновит, тежак, напоран, неизвесан... колико ствари заправо треба да се прође, уради, колико метаморфоза мора направити у себи да би дошао негде и донекле, одустао би, одмах. Нимало није лако, али младост носи неприпитомљену снагу. То је важна, непотронска особина младости. Помало се губи, али се још увек може препознати. Радује ме да ви млади људи имате снагу, жељу и вољу да од овог света направите боље место. Не одустајте!

ПРВАЦИ 2023/24.

ГФП 1/9

Г 1/3

АТ 1/1

Д 1/7

Г 1/2

ГФД 1/8

ΛΤΔ 1/11

ΤΠΑ 1/5

ΓΦΤ 1/10

REJTŐZŐ

„Rejtsd el: mutasd meg, hol senki nem keresné

HOMLOKZATI FELÚJÍTÁS BIRÓ KÁRO

Dr Dúll Andrea környezetpszichológus helyidentitás-konceptióját kölcsönözve: “a fizikai környezet azonosságtudatunk, szelférzésünk, azaz személyiségünk szerves részévé válik, életünk kedves helyei az ismerőség-, a kontroll- és az odatartozás-érzés révén biztosítják számunkra a túlélésben nélkülözhetetlen környezeti szelfreguláció (önszabályozás) lehetőségét.” Ezen alapgondolat mentén elindulva, a Politechnikai iskola három diákja, valamint egyik szaktanára, kihasználva a kínáló alkalmat, nyomon követte egy ismert szabadkai épület, méghozzá Bíró károly, egykori polgármester hajdan volt bérpalotájának felújítási munkálatait, mely terepszemlét megelőzte az engedélyek kikérése, a vonatkozó főbb írott forrásmunkák, levéltári agyag áttekintése, az eredményeket, valamint a terepszemle tanulságait pedig a jelen összefoglaló ismerteti. Kérésünket túlteljesítve, dr. Viktorija Aladžić építészmérnök, munkánkat segítve, témába vágó fényképeit is rendelkezésünkre bocsájtotta magángyűjteményéből, amit ezúton is köszönünk a professzorasszonynak. Érdemes külön kiemelni, hogy az évtizedeken át megőrzött és itt bemutatott dokumentumok, tervrajz és fényképek többsége most először kerül nyilvánosság elé, természetesen a jogutódok engedélyével. A bemutatott kutató- és terepmunka eredményeit szemléletesebé teszik a tanár és a diákok fényképeiből készült kollázsok, melyek a homlokzat olyan eredeti részleteit mutatják be, mely díszítés az utca embere számára csak torzítva látható, vagypedig a vakolat alatt, mint belső szerkezeti tartóelem, vagy az eredeti vakolat, immár rejtve maradnak.

Az épület a korábbi Zvezda mozi, ma Blaha Lujza kávézó tőszomszédságában található, más bérpaloták ölelésében, úgy, mint például Békefy Gyula családi háza szemközt, de a Wesselényi- ma Radić fivérek - utcában található a közel-

Archiv felvétel a 2000-es évek elejéről, dr. Viktorija Aladžić gyűjteményéből

ben a Tauszig-féle ház, valamint a tervező, Macskovics Titusz saját bérpalotája is. A szecessziós városházát megálmodó egykori polgármester, Bíró Károly egészalakos szobra már mintegy két éve áll Szabadka város főterén. 2023 tavaszáig pedig a polgármester egykori családi háza is felújításra kerül. Ennek keretein belül az utcai homlokzat állagmegőrzési és javítási munkátatai kerülnek kivitelezésre.

Nem várt eredményt hozott már maga a levéltári kutatás is. A kutatást a „Gradotvorci” hasábjain feltüntetett fondjegyzék alapján kezdtük, mígnem fény derült egy korábbi szedési hibára. A ház trevei és engedélyeztetési dokumentumjai valójában az F-2-III-488-1897 iktatószám alapján található meg. A munkálatok kivitelezője a szabadkai székhelyű Yumol cég, amelynek képviselőjében Dudás Róbert sok hasznos információval látott el minket, amiért ezúton is köszönetet mondunk neki.

ÉPÍTÉSZEZET

„Mutasd meg, úgy rejtse el minden szem elé...”

LY POLGÁRMESTER BÉRPALOTÁJÁN

Diákok az állványzaton: Dudás Réka, Ábrahám Krisztián, Bencsik Mása

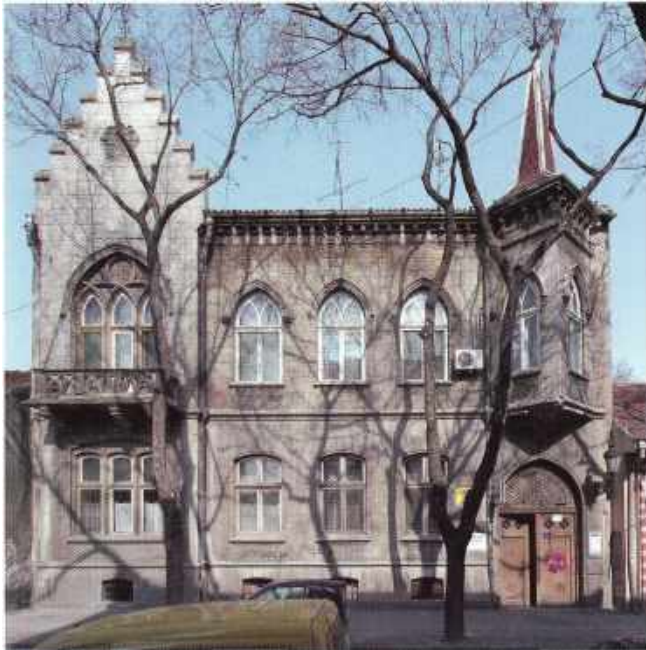

Keretek és bordúrok profilgörbületének mérése

Gordana Prčić, Viktorija Aladžić és Mirko Grlica közös könyve a „Városteremtők” alapirodalom volt számunkra a kutatás alatt, sok információra tettünk szert az épület multjából és a felépítéséről. A munkánkat nagyban segítette a Műemlékvédelmi intézet, akiktől a kutatási engedély mellett sok információt kaptunk, többek között Gordana Prčić Vujnovinć részéről, valamint a Szabadkai Történelmi Lévélár részéről készségesen segítette a munkánkat Dijana Borenović, amiért ezúton mondunk nekik köszönetet. Kérvényeztük, hadd lássuk az épület eredeti alaprajzait és metszeteit. A metszeteiken szépen látszik, hogy a tetőszerkezet egy háromállású tető, amely most nem kerül felújításra. Magas nyomású lemosóval lemosták az épület homlokzat falát, s ezáltal rábukkantak az épület drappos árnyalatú eredeti színére. A felhasznált anyagokat a Mapei gyártó biztosította. A szín nem az eredeti tónusú lett, de próbálták az eredeti színhez árnyalatban a legközelebbit használni. Keramikus munka során használatos buborék mentesítő tüskös henger átalakításával mintázták a kváderek belső felületét. A felújítás alatt a kváderek kihúzását, különböző sablonok

segítségével oldották meg. A vakolás során ezeket sablonokat többször végighúzzák a felületen, hogy elérje a kívánt alakot. A kváderhornyokhoz alkalmaznak profilozó síneket, azaz mondhatni vonalzókat. Ez egy hosszú rúd amelynek segítségével sikerül elérniük a kívánt egyenes vonalvezetést. A vakolatvastagság megnövekszik 1-1,5 centiméterrel, a rávitt fedőréteg miatt. A homlokzatot vízszintes irányban párkányok tagolják, függőleges irányban pedig sarok rizalitok, melyek asszimetriát kölcsönöznek az épület tömegnek. Mint a szegmens, mint a törtívű gótikus ablakokat bordázat hangsúlyozza, amelyet úgyszintén elláttak védőréteggel. A bejárati ajtó ablakának mintázatát sikerült lekövetni az eredetiről. Az épületen lévő boltívek megidézik a gótika stílusában fellelhető boltíveket, ahol nem félkörből vagy rövid körszeletből állt a boltív, hanem két kör metszéséből, jóllehet maga a homlokzat historizáló gótikus stílusú.

A homlokzat a „Városteremtők“ hasábjain,
majd a felújítást követően 2023 tavaszán

Gótikus balusztrád alkotja az erkély korlátját. A megfigyelések alapján az erkélykorlát eredeti anyaga megegyezik azzal a műkő anyaggal amelyből a könyvtár atlaszait is készítették. Az erkély terhét vasúti sínek viszik át. A mennyezet vasúti sínekkel gyámolított poroszfödém tartógerendáit hagyták túlnyúlni a falon konzolosan és erre tették rá a monlit mészkő födémlemezt. Az erkély födémlemeze és a sínek közé kovácsolt vaslemezt helyeztek, ami az idő múlásával igencsak megrongálódott. Gipszből készülnek az erkély alatt a sínek takaróburkolatai, melyek stilizált kőkonzolokat formálnak, ezáltal korhű kinézetet kölcsönöznek. A takaróburkolatok külön készülnek a műhelyben, majd felkerülnek a túlnyúló vaskonzolra. A gipszelemeket eredetileg kovácsolt vasszögek tartották. A gipszelemek újbóli alkalmazásával akad probléma, mégpedig amikor esős vagy erősen párás az idő van, akkor a gipsz a nedvességet magába szívja ezáltal pedig a vas elemek idővel ismét erős korróziónak lesznek kitéve. A munkások az időjárástól függően haladtak a feladattal, így sajnos az eső és hó miatt, nem mindig lehetett terepen lenni.

A stilizált gyámköveket alatt láthatók a konzolosan túlnyúló vasúti sínek. Ezek viselik az erkény terhét.

Forrásmunkák:

G. Prčić Vujnovinć, V. Aladžić, M. Grlica: Városteremtők II.: szabadkai lakóépületek a barokktól modernizmusig, 2. Kiadás, Szabadka

SzTL, F-2-III-488-1897

dr. Viktorija Aladžić magángyűjteménye

Dudás Réka, Ábrahám Krisztián és Bencsik Masa
Balázs, AT IV/2

Böröcsök Pál Gábor, tanár gyakornok

ПРОЈЕКАТ „WBL PRO 2.0 WORK BASED LEARNING“

У оквиру пројекта „WBL PRO 2.0 Work Based Learning“, Политехничка школа има задатак да учествује у креирању, тестирању и рекламирању интернет платформе, чија је изградња у току. Стратешки циљ изградње интернет платформе је да учесницима дуалног образовања обезбеди иновативне онлајн алате и методологије који ће допринети ефикаснијој сарадњи између школа и предузећа, наставника и ученика.

У среду, 18. октобра 2023. године, привредни субјекти, представник Привредне коморе Србије, носиоци и реализатори пројекта су се окупили у просторијама Политехничке школе ради тестирања интернет платформе „INPRAXI ONLINE“. Двадесет компанија на територији града Суботице и из околине са којима Политехничка школа има дугогодишњу сарадњу кроз дуално образовање је успешно тестирало платформу.

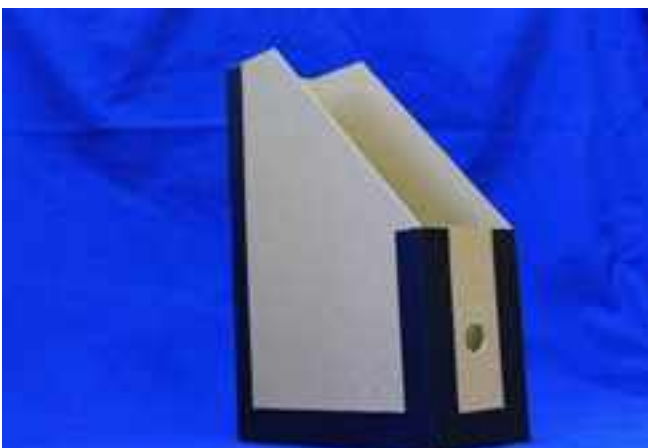
ГРАФИЧКА РАДИОНИЦА ПОЛИТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ

Графичка радионица наше школе вам нуди: дизајн, припрему, штампу и израду различитих графичких производа као што су рекламне кесе, свечане фасцикле са ватираним повезом, вежбанке на линије и квадрате, регистраторе, свеске за практичну наставу, роковнике, рекламне кесе за пиће, блокове, књиге дежурства, држач за мобилне телефоне, корице прозивника, уверења и матичних књига, привеске за кључеве, штампу мајица за матуранте и др.

Контакт:

Миодраг Дорословачки, координатор практичне наставе за графичарство, телефон: 0608554016

NYOMDAIPARI MŰHELYMUNKÁK

A Politechnikai Iskola nyomdaipari műhelyének kínálatában a következő szolgáltatások érhetők el: grafikai tervezés, nyomdai előkészítés, nyomtatás, könyvkötés, valamint különböző nyomdaipari termékek kivitelezése, mint például a papírtáska, szivacsos borítású mappa, vonalas és négyzethálós dolgozatfüzet, irattartó, gyakorlatfüzet, határidőnapló, italos papírtáska, írótmű, mobiltelefon tartó, kulcstartó, pólonymtatás, stb.

Elérhetőség és bővebb információ:

Doroslovácki Miodrag, a nyomdaipari szakok gyakorlati oktatásának koordinátora; telefon: 0608554016

КУП БАЛТИЧКИХ НАЦИЈА У ДИЗАЊУ ТЕГОВА

Ученик одељења АТ 4/2, Балаж Бенчик Маша био је учесник на међународном такмичењу „Куп балтичких нација“, одржаном у граду Клаипеди, у Литванији, 14. октобра 2023. године и том приликом освојио три бронзане медаље, оборивши три национална рекорда у својој категорији.

ХУМАНИТАРНА ТРКА – ТРКА ЗА СРЕЋНИЈЕ ДЕТИЊСТВО

У петак, 6. октобра 2023. године, ученици Политехничке школе су учествовали на хуманитарно рекреативној трци „Трка за срећније детињство“. Наши ученици су на стази дугој 800 метара постигли следеће резултате:

Први разреди:

1. место – Едина Фејеш ГФД 1/8 и Мијат Вукадиновић, АТ 1/1
2. место – Рихард Перна, ГФД 1/8
3. место – Михајло Дамјановић, ГФТ 1/10

Други разреди:

2. место – Андреј Томпа, ТМ 2/9

Трећи разреди:

2. место – Миљана Ивановић, АТ 3/1
1. место – Петар Микаћ, Д 3/7
2. место – Доминик Копуновић, Д 3/7
3. место – Дарко Хорват, Д 3/7

Четврти разреди:

1. место – Марко Ђакић, АТ 4/1
2. место – Кристијан Абрахам, АТ 4/2

Честитамо свима!

ПРВЕНСТВО ДРЖАВЕ У ДИЗАЊУ ТЕГОВА

На Првенству државе у дизању тегова одржаном у Бачу, 23. 11. 2023. године, ученици наше школе: Иван Деак, Фабијан Секереш, Никола Мунђан, Адријан Шереш и Карло Липтак су освојили прво место – екипно, у категорији до 17 година.

Честитамо нашим спортистима на изузетном успеху!

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ У СТРЕЉАШТВУ

У среду, 25. октобра 2023. године, одржано је Окружно такмичење у стрелаштву на ком су наши ученици постигли запажене резултате:

Милица Икић, АТ 3/1 – 1. место
Сања Сремачки, АТ 3/1 – 2. место
Татјана Хорват, АТ 3/1 – 3. место

Девојке екипно – 1. место

Дарко Иштванчић, ГФП 1/9 – 1. место
Филип Дулић, ТОН 4/6 – 2. место
Мартин Ивковић, Д 3/7 – 3. место

Момци екипно – 1. место

Честитамо свим нашим стрелцима!

ГРАДСКО ПРВЕНСТВО У БАСКЕТУ ЗА УЧЕНИКЕ СРЕДЊИХ ШКОЛА

Школа домаћин: Гимназија „Светозар Марковић“ Суботица, 16. 11. 2023. године

- Средња медицинска школа
- Политехничка школа
- ТШ „Иван Сарић“
- Гимназија „Светозар Марковић“

ТАБЕЛА

1. Политехничка школа
2. Гимназија „Светозар Марковић“
3. Средња медицинска школа

Ivan Erdeg, GFD1/8

ТАЛЕС У СУБОТИЦИ

Ученици одељења АТ 4/1, Нађа Семјанчук, Стела Гајдош и Олег Мехинагић, ментор Ивана Секулић, освојили су треће место на конкурс „Математичке минијатуре“ са темом рада „Талесова теорема“, у организацији Друштва математичара Новог Сада. Ученици су израчунали висину Градске библиотеке применом Талесове теореме.

РАДИОНИЦА ЗНАКОВНОГ ЈЕЗИКА

У петак, 6. октобра 2023. године, ученици наше школе су учествовали на радионици знаковног језика у Школском центру „Доситеј Обрадовић“.

XIX. SZÁZAD KÖLTŐI – A XXI. SZÁZAD KÖLTŐI

Angyal Rebeka, Hevesi Orsolya és Forgó Klaudia a GFO38 osztály tanulói, ezüstminősítésben részesültek Zentán a Bólyai Tehetséggondozó Gimnáziumban megrendezésre kerülő „XIX. század költői – A XXI. század költői” című versenyen, film kategóriában. Nyereményük a gazdag könyvcsomag mellett egy romániai kirándulás lesz tavasszal.

Rebeka Anđal, Oršolja Heveši i Klaudija Forgo iz odeljenja GFO 3/8 su osvojile drugo mesto u kategoriji

filma „Pesnici 19. veka – Pesnici 21. veka“, na takmičenju održanom u Gimnaziji za talentovane učenike „Boljai” u Senti.

Naše kreativne učenice, pored bogatog paketa knjiga, očekuje i nagradno putovanje u Rumuniju na proleće.

Čestitamo Rebeki, Oršolji i Klaudiji!

SMOTRA RECITATORA

Luka Krnaiski, iz odeljenja GFT 3/10, ostvario je uspeh na smotri recitatora na hrvatskome jeziku koja se održala 18. studenog 2023. godine u Gradskoj čitaonici. Osvojio je jednodnevno putovanje u Osijek na osječki advent 9. 12. 2023. godine, zajedno s još četvero nagrađenih učenika.

БЕТОН КАО ГРАЂЕВИНСКИ МАТЕРИЈАЛ

Одељење АТ 3/1 је у петак, 3. новембра 2023. године, посетило лабораторију на Грађевинском факултету ради практичног упознавања са бетоном као грађевинским материјалом – справљање бетона, испитивање конзистенције бетонске мешавине, као и испитивање готове бетонске коцке на притисак.

Професори са факултета су наше ђаке научили нечему новом, јер се кроз праксу најбоље и најлакше сазнаје и захваљујемо им се на томе.

133. ÉVES A SZABADKAI VÁROSI KÖNYVTÁR ESSZÉPÁLYÁZATÁN DIÁKJAINK SIKERESEN SZEREPELTEK!!!

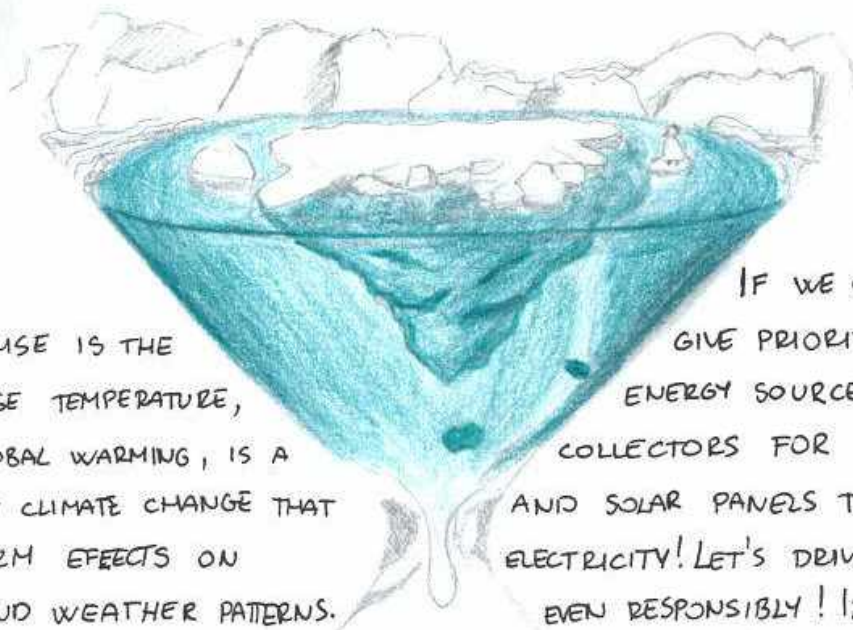

GLOBAL WARMING

WHAT IS GLOBAL WARMING?

WHAT CAN WE DO ABOUT GLOBAL WARMING?

LET'S PROTECT THE EARTH!

A GENERAL RISE IN THE EARTH'S AVERAGE TEMPERATURE, KNOWN AS GLOBAL WARMING, IS A PHENOMENON OF CLIMATE CHANGE THAT HAS LONG-TERM EFFECTS ON ECOSYSTEMS AND WEATHER PATTERNS.

IF WE CAN, LET'S GIVE PRIORITY TO RENEWABLE ENERGY SOURCES, USE SOLAR COLLECTORS FOR HOT WATER AND SOLAR PANELS TO GENERATE ELECTRICITY! LET'S DRIVE SMARTLY AND EVEN RESPONSIBLY! IF WE HAVE THE MEANS, LET'S GO TO SCHOOL OR WORK BY BICYCLE OR BY PUBLIC TRANSPORT.

KUKIA XENIA AT4/2

BALTIK KUPA BRONZÉRMESE

Politechnikai iskola végzős tanulója, szabadkai Spartacus Súlyemelő Klub tagja, Bencsik Masa Balázs október 14-én részt vett a Litvániában, Klaipeda városban megrendezett Baltik kupa versenyen, ahol 3. helyezést sikerült elérnie, 73kg-os súlycsoportban. Feltettünk számára néhány kérdést, melyek által kicsit betekinthettünk az életébe:

1. MIKOR KEZDTÉL EL EDZENI?

Kicsit több mint három éve kezdtem el edzeni, a középiskolába való beiratkozás után.

2. ÉRDEKLŐDTÉL-E KORÁBBAN E SPORT IRÁNT?

Korábban, még általános iskolában az egyik osztálytársam járt erre a sportra, és ő hívott párszor, hogy tartsak vele az edzésre, de akkor még valamiért nem mertem belekezdeni.

3. ÉRDEKLŐDSZ-E ESETLEG MÁS SPORTOK IRÁNT?

Olyan szinten, mint a súlyemelés iránt nem, de szeretek még nagyon úszni, röplabdázni valamint focizni.

4. VOLT-E AKI, VAGY AMI MOTIVÁLT, HOGY BELEVÁGJ?

Tornatanárom említette, hogy kipróbálhatnám ezt a sportot, és akkoriban kezdtem el magamtól is csak úgy többet sportolni, úgyhogy belevágtam.

5. VAN-E PÉLDAKÉPEM?

Sok emberre tekintek fel, mint sportolóra, mint emberre, de nincs egy konkrét példaképem.

6. KIHATÁSSAL VAN AZ EDZÉS ISKOLAI ELŐMENE-

TELEDRE? SIKERÜL TARTANI A TEMPÓT?

Az elmúlt három évben eddig nem okozott problémát összehangolni az edzést az iskolával, jutott idő mindkettőre. Mostanában kicsit nehezebb, de kis idő elteltével biztosan megint beleszokom majd rendszeren újra.

7. HETI HÁNY ALKALOMMAL EDZEL?

Az attól függ, hogy milyen szakaszában vagyok egy felkészülési ciklusnak, általában heti ötször, ha viszont valamilyen intenzív szakaszban vagyunk, és jut idő is rá, akkor akár tízszer is. Most, a versenyt megelőző héten volt 13 edzésem...

8. SZÜLETTEK-E ERŐS BARÁTSÁGOK SPORTON BELÜL?

Amióta elkezdtem edzeni sok új embert ismertem meg edzéseken is, valamint országszerte versenyeken, külföldön is, és bizony, született pár közeli és erős barátság.

9. MELY EREDMÉNYEDRE VAGY A LEGBÜSZKÉBB?

Jelenleg, a mostani versenyen elért eredményemre vagyok a legbüszkébb, ahol harmadik helyet sikerült elérnem, a 73kg-os súlycsoportban.

10. MILYEN HATÁSSAL VOLT A TESTEDRE A SPORT?

Az első súlyemelő edzésem után, másnap nem voltam képes elmenni az edzésre, mivel annyira izomlázam volt, de azóta hozzászoktam, valamint amióta elkezdtem híztam körülbelül 20 kg-ot, ílymódon izmosabb és erősebb is lettem.

11. VOLTAK ESETLEG SÉRÜLÉSEID?

Előfordul hogy vannak kisebb sérüléseink, de ezek általában hamar elmúlnak, ha odafigyelünk rá. Gyakran végzünk nyújtógyakorlatot, esetleg valamilyen módon terápiázzuk is, ha sérült az izom.

12. VANNAK-E TERVEID A JÖVŐRE NÉZVE?

A jövőben is szeretném folytatni ezt a sportot, valamint, ha befejezem a középiskolát, szeretnék továbbtanulni majd egyetemen, vagy főiskolán, legjobb lenne itt Szabadkán.

13. HOGYAN REAGÁLT A KÖRNYEZETED A SIKEREIDRE?

A barátaim, ismerőseim és családtagjaim nagyon kedvesek, megértők és támogatóak, mindig gratulálnak és örülnek ha sikerül valamilyen eredményt elérnem.

14. SZABADIDŐBEN MIVEL FOGLALKOZ LEGSZÍVESEBBEN?

Szabadidőmben járok edzésekre, ezen kívül igyekszem még sok időt eltölteni a barátaimmal, családommal.

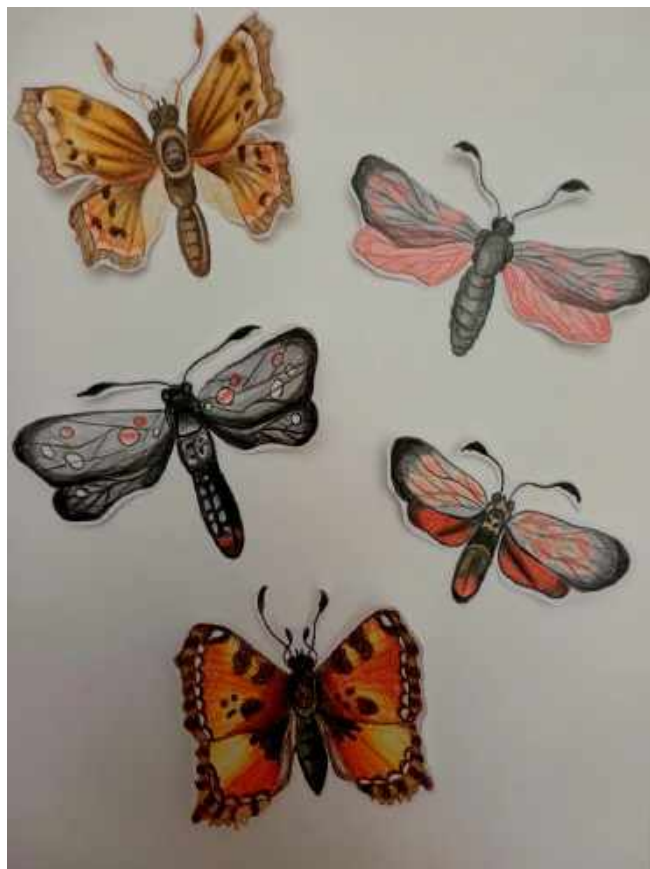
15. MIT GONDOLSZ, MI A LEGSZÜKSÉGESEBB A SIKER ELÉRÉSE CÉLJÁBÓL?

Szerintem szükséges a kitartás, a sok belefektetett idő, s amikor komolyan koncentrálunk hogy a legjobbat hozzuk ki magunkból, jól jönnek a támogató emberek is akik körülvesznek, és a pihenés is nagyon fontos, ahhoz hogy sikereket érhessünk el.

Készítette: Juhász Barbara, AT 4/2 osztály

УМЕТНОСТ И ЛЕПОТА СУ ИДЕАЛИ КОЈИМА ТРЕБА ТЕЖИТИ

Често се поставља питање да ли у данашњем свету који је много више окренут материјалном него духовном, пролазном него трајном, има места за уметност.

Талентовани појединци, млади музичари, глумци, сликари, песници који данас стварају са много креативности и ентузијазма, доказ су да нам је уметност важна и неопходна у сваком времену. Откад знам за себе, волела сам да цртам и бојим. Васпитачице су приметиле моје склоности и пуштале су ме да се забављам бојама, а ја сам на папир преносила своју детињу визију света. Родитељи су увидели да имам талента за сликарство и пре поласка у основну школу су ме уписали на часове цртања. Како сам у то време похађала балетску школу, инспирацију сам проналазила у чувеним балетским комадима, па су се на мојим првим сликама налазили лабудови и балерине. Већ девет година се бавим цртањем, похађам часове и пратим савете своје менторке. Оно што сам схватила јесте да иза сваког успешног уметника стоји велики труд. Таленат је важан,

али само велик и непрекидан рад доноси напредак, усавршава нашу технику и чини да будемо све бољи. Ово сам схватила на личном примеру, јер сам захваљујући великом раду и труду до сада освојила тринаест првих, три друге и једну трећу награду на различитим државним и међународним конкурсима. Последњи у низу мојих успеха јесте учешће на међународној изложби у Јапану, где је мој рад био изложен као један од три рада који су представљали нашу земљу на овој престижној манифестацији. Оваква признања дају ми ветар у леђа, жељу да наставим да развијам свој таленат и да не одустајем од сликања – оно ми пружа могућност да свет сагледам на другачији и креативан начин.

Џонатан Ричардсон је рекао: „Само уметност може свету снова удахнути привид стварног живота, а стварни живот преобразити у чудесан облик снова“. Сматрам да је ово најлепше што уметност чини за човека и у томе је њена важност.

Миа Матковић, ТПА 1/5

НА ПОЗОРИШНОЈ ПРЕДСТАВИ У СОМБОРУ

Представа : „Беснило“

Режија : Бранислав Лијешевић

Представа „Беснило“ изведена је на основу истоименог фиктивног романа чувеног писца Борислава Пекића. Елементи научне фантастике, трилера и хорора дају овом делу динамичност, а код публике побуђују запрепашћење, страх и неизвесност. Беснило је неизлечива вирусна болест која је у овом делу представљена као стање онога што је у човеку, као стање његове душе и његове подсвести, „сви смо ми бесни“.

Радња се одиграва на аеодрому Хитроу у Лондону. Тамо се сусрећу пролазници, путници и радници. Нико од њих није свестан да ће се аеодром у једном моменту преобразити у карантин који ће прерасти у гробницу. Све почиње са сучетом по имену Шарон, које је било заражено од стране вучјака Шејтана, чије име на муслиманском значи ђаво. Најзначајнији ликови су Лук Комаровски, Јоаким Леверкин и доктор Либерман, чије се судбине завршавају на исти начин, на истом месту. У смрти смо сви једнаки. Лук је жртвовао себе и свог сина, изигравајући хероја. Леверкин је изгубио себе као личност у нади да ће написати историју овог догађаја која ће га прославити. Либерман је целог живота радио на вакцини за стварање „новог човека“. Искориштавао је све што је могао да зграби и газио преко свакога како би дошао до свог циља. Једина особа која је преживела јесте Габријел. Он није знао ко је, нити зашто се нашао на овом месту. Само је пратио свој сан.

Загонетни лик можемо да замислимо као анђела чувара који је послат како би смакнуо звер. У свем том безумљу и паклу, он је сталожен и ту је како би помогао другима и сабрао их у најтежим тренуцима.

Вања Арнаут, АТ 4/1

OSVRT NA POKRAJINSKU SMOTRU RECITATORA NA HRVATSKOME JEZIKU 18. STUDENOG 2023. GODINE

XXII. pokrajinska smotra recitatora na hrvatskome jeziku održala se 18. studenog 2023. godine, u Gradskoj knjižnici u Subotici. U ovoj smotri su sudjelovali učenici osnovnih i srednjih škola u tri skupine: mlađoj (od 1. do 4. razreda osnovne škole), srednjoj (od 5. do 8. razreda osnovne škole) i starijoj (od 1. do 4. razreda srednje škole). Organizator ovog događaja je Hrvatska čitaonica.

Prije početka natjecanja svatko se je mogao poslužiti s nekim pićem. U žiriju su bili glumci subotičkog kazališta. Članovi žirija su prozivali jedog po jednog učenika, učenici su izlazili i recitali svoje pjesme, po završetku svojeg recitiranja na poklon su dobivali knjigu. Nažalost, ove se godine pojedini učenici nisu mogli u potpunosti koncentrirati. Svatko tko je napravio neku pogrešku ili je odustao na pola pjesme dobio je još jednu priliku za recitiranje, kada su svi sudionici završili. Neki su tu priliku iskoristili dok neki nisu htjeli ni pokušati. Ove godine natjecatelji među starijim uzrastom su bili: Melisa Gadžur, Sara Ileš, Luka Ješić, Luka Krnajski, Marija Milodanović, Nađa Perović, Barbara Piuković, Anja Rončević, Marijan Rukavina, Luka Šomođvarac i Boris Vujković. Književni autori s čijim smo se pjesmama susreli bili su: Rudyard Kipling (Ako), Miroslav Krleža (Rat), Serej Jesenjin (Pismo majci), Hermann Hesse (Djeci), Wisława Szymborska (Mogućnosti, Sretna ljubav), Antun Branko Šimić (Zavedena, Moja preobraženja, Povratak), Davor Rostuhar (Ravnoteža), Ivan Prčić (Čovik brat). Organizacija i atmosfera su bili na zavidnom nivou. Ove godine se biralo pet pobjednika, nagrada za pobjednike je jednodnevno putovanje u Osijek. Vjerujemo da je žiriju bilo teško donijeti odluku tko su pobjednici, ali znamo da su donijeli pravi izbor. Pobjednici XXII. pokrajinske smotre recitatora na hrvatskome jeziku su: naš Luka Krnajski, Marijan Rukavina, Marija Milodanović, Barbara Piuković i Anja Rončević, oni će 9. prosinca 2023. ići u Osijek. Također, naši divni organizatori i žiri su donijeli odluku da i ostale sudionike povedu u Osijek kao poticaj da sljedeće godine ne bude ovakvih grešaka i da ne odustaju.

Po našem mišljenju sve je bilo dobro i lijepo organizirano, nagrada je lijepa i bilo je vrijedno boriti se za nju. Želimo lijep provod svima koji idu u Osijek i sreću svim budućim natjecateljima, nadamo se da će ih biti puno.

Anita Sudarević i Katarina Seke, GFT 3/10

БАКО МОЈА

*Нема је више, сада сам већ
схватила,
хвала ти на свему што си за мене
урадила.
Опет кажем, нема је, ал' не верујем
ја,
као да си јуче била овде и
нешто са мном радила.
То је то, сад те стварно нема,
кад год те споменем, болна ми је
тема.*

*Ти си сада горе, где нема хладних
ветрова и зиме,
ал' ја ћу увек с љубављу говорити
твоје име.
Тамо горе, где су топле ноћи,
тамо горе, све ћеш моћи.
Бако моја, хвала ти на свему и
више од тога,
знај да ћеш увек бити део срца
мога.*

Анђелија Миловасљевић, АТ 2/1

МАЈКА ПРИРОДА

*Сунца када осетиш зрак,
мрак нестане,
груб тон постане благ.
Води у осећаје нестварне.*

*Слухом осетиш брзину реке,
која носи у себи листове неке.
Рибе што у њој заједно се држе,
знају да до куће стижу брже.*

*Седнем тако на траву некад,
и гледам зграде из далека.
Заборависмо уживати у ономе што пружа,
једно зелено пространство, планина, ружа.*

*На нас мисли МАЈКА ПРИРОДА,
даје нам плодова, али и вирова.
Ако је ценимо, још боље нам врати,
наше једно семе, њој су живота сати.*

Срђан Чик, ГФД 3/9

РЕКА ЖИВОТА

*Твој брод плови по реци живота,
Чврсто држи весло.
На пловидби тој биће и олуја,
Своју верну посаду боље је да чуваш.*

*Чисте душе,
Чисте као суза,
У пловидби те прате, теше сваки уздах.
А када се насукате на обалу емоција мрачних,
Та иста чиста душа, осмех ће на лице да ти врати.*

*На понеком острву има и морнара лажних,
Покрашће ти благо с брода, пази!
Пирата је много, разне маске носе,
Ал' маска није битна ономе
Коме све је осмех.*

*Са блиским је труд,
Са вољеним особама да задржиш своју ћуд.
Загрли све које волиш, одмах,
Јер твој брод плови по реци живота.*

Срђан Чик, ГФД 3/9

Анђела Костић, ЛТ 3/11

ОПСЕДНИК СА ЧАШОМ

Све је почело од чаше воде. Сваког јутра када устанем из кревета, сиђем низ степенице у кухињу, сипам воду у чашу и попијем је. Једног јутра, пре отприлике годину дана, закашљао сам се док сам пио. Спустио сам чашу на сто и ударио се по грудима неколико пута покушавајући да зауставим кашаљ. Кад сам се коначно смирио, хтео сам да узмем чашу са стола, али је она нестала. Изненадио сам се. Погледом сам је тражио по кухињи, али узалуд. Одмакао сам се од стола и петом ударио у нешто. Окренуо сам се и угледао чашу. Иако ми је све то било веома чудно, помислио сам да је можда само случајно пала са стола.

После тога се догодио „инцидент са чашама“. Нешто ме је пробудило усред ноћи. Била су то светла која су се одједном укључила. Устао сам из кревета, дошао до прекидача и скаменио се од страха. На поду, у средини ходника, била је чаша пуна воде. Пришао сам да узмем чашу, потом се осврнуо и угледао још једну чашу на дну степеништа. Потрчао сам ка соби да узмем телефон и позovem полицију, али наравно, он више није био на ноћном ормарићу. Из приземља се тихо зачула вибрација телефона. Иако уплашен, одлучио сам да сиђем и погледам шта се дешава. Као што сам и очекивао, са неким разлогом, сада сам одмах пронашао телефон. Укључио сам га и видео фотографију на којој се види како сам спавао ове ноћи. Позвао сам полицију. Полиција: – Шта имате да пријавите? – Неко је у мојој кући, молим вас, помозите ми. Полиција: – Да ли сте у соби? – Молимо вас, уђите у неку собу и закључајте врата. Утрчао сам у купатило и закључао врата. Чуо сам како су се нека врата залупила. – Он је изнад мене на спрату! – рекао сам преко телефона. Опет је неко залупио вратима на крају ходника. Полиција: – Господине, јесте ли ту? – Да – шапнуо сам. Приметио сам како су се врата на врху степеништа затворила, готово истовремено као и врата у приземљу. Помислих – или их је било више, или је ова особа невероватно брза. – Господине? Господине, да ли сте још увек у купатилу? – Купатилу? – зачудих се, никад им нисам рекао да се кријем у купатилу. – Господине, јесте ли ту? Овога пута, глас није долазио само из мог телефона, већ и са друге стране врата. Квака од купатила се почела померати. – Господине, отворите врата, молим вас. Бацивши телефон, ухватио сам кваку и повукао уназад свом снагом. – Господине, молим вас, отворите врата! Нисам се померио, нисам могао, страх ме је паралисао. – Господине, отворите врата, сада сте безбедни. Након неког времена, специјалци су отворили врата и спасили ме. После исцрпног разговора са полицајцем, нисам успео доказати шта се одиграло ове чудне ноћи.

Следећег месеца сам се преселио у мали град, пун зеленила. Уживао сам у дугим шетњама, а људи су били пријатни. После неколико дана, напослетку сам почео боље спавати. Тако сам данас дошао кући са посла и неописиво уморан одмах легао у кревет. Пре него што сам заспао, узео сам телефон да проверим шта је камера забележила тог дана. Ништа необично. На снимку сам видео себе у својим јутарњим рутинама, после којих сам отишао на посао. Када сам отишао, светла су се искључила, а онда убрзо поново укључила. Појавио се неко, стоји, у средини моје спаваће собе, и рукама прекрива лице. Чим сам стигао кући, особа са снимка је клекнула и готово роботским покретима се завукла испод мог кревета. Завукла се испод кревета на ком тренутно лежим и дрхтим од страха док вам све ово пишем на свом телефону... у мраку.

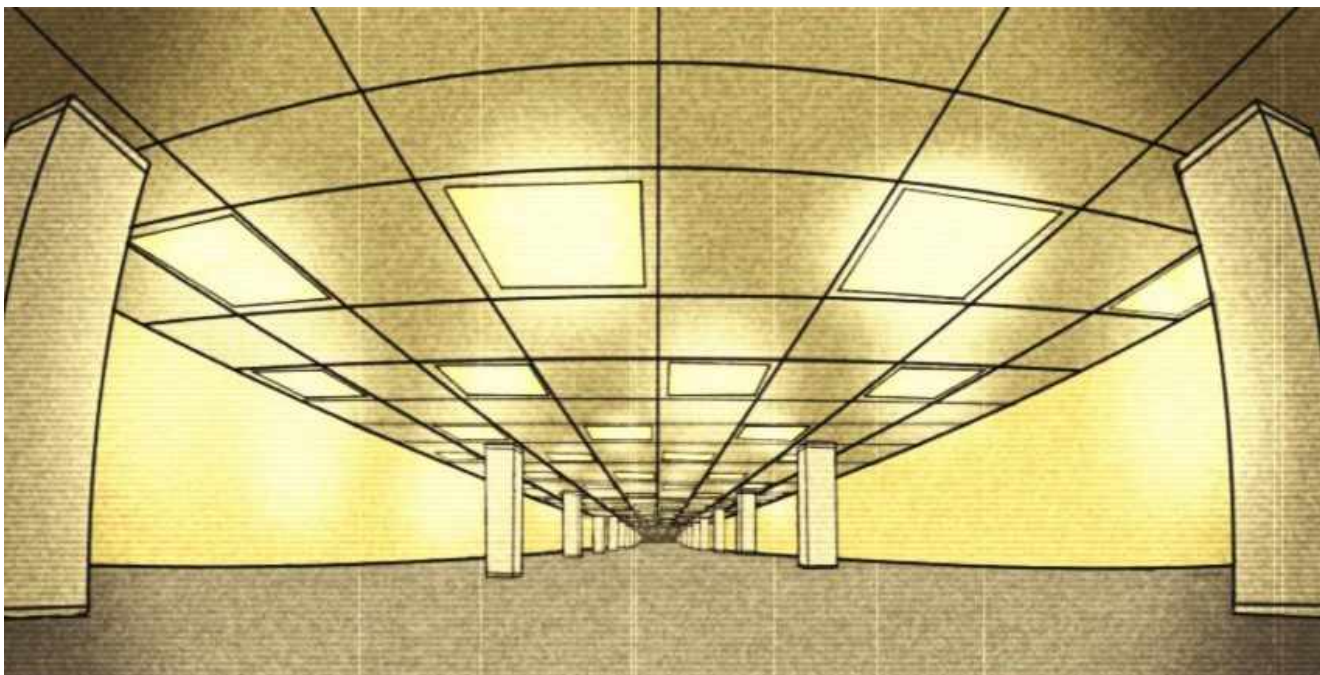
Александар Надаревић, ГФД 3/9

Александар Надаревић, ГФД 3/9

У ДУБИНИ СВОГА СНА

Мате Михајловић, ГФД 3/9

У свету снова постоје неке врсте расцепа у којима се уласком исклизне из свог сна и упадне у сасвим другу, језиво монотону бескрајну стварност.

Мој први сусрет са овим расцепима био је надреалан. Након што сам угледао расцеп попут прозора, пробудила ми се подсвест и имао сам потпуну контролу над собом. Пришао сам расцепу и закорачио у њега, осећајући лакоћу попут пада. На другој страни ме је дочекао мучан приказ. Бескрајни ходници, наизглед повезани без икакве логике, били су испружени преда мном. Зидови су били жути и суморни. Папир се љуштио од влаге на неким деловима зида. Тепих је мирисао на буђ, док је плафон био прошаран неонским лампама које су монотono зујале. Кад мало боље размислим, цео комплекс је био оличење монотоније. Наилазио сам на много више расцепа у својим наредним сновима, јер су се све чешће појављивали. Кад год сам затворио очи, слике тог места су ми се вртеле у глави. Кад сам био на том месту, имао сам дубок осећај носталгије. Једне вечери, у једној од улицица, док сам се враћао из провода, угледао сам тај познати процеп. Дозивао ме је, и био сам приморан да уђем.

Ретроспективно, требало је да приметим свој неодговоран процес размишљања. Начин на који сам напуштао то место у сновима јесте буђење, међутим, из јаве нема буђења. Нисам гладан, нисам жедан нити уморан. Сада сам вечно проклет да тумарам овим пакленим ходницима, између сна и јаве, документујући своја искуства на комаду буђаве тапете.

Мате Михајловић, ГФД 3/9

ПРИЗОР КОЈИ ЋУ ДУГО ПАМТИТИ

Љубитељи путовања, попут мене, разумеће када кажем да је сваки тренутак пута вредан памћења: кратак разговор с продавцем на бензинској пумпи, напуштен замак који лежи на врху неке планине, лице старије жене која продаје мед покрај пута... Све те ситнице, неком небитне и пролазне, драгоцене су успомене.

Матурска екскурзија је, ипак, моје најдраже путовање до сада. Време проведено с пријатељима у Италији је само по себи непроцењиво. Обилазак најлепших италијанских градова на мене је оставио посебан утисак. Чим сам се вратила кући, осетила сам потребу да се што пре вратим у Италију.

Поред прелепих катедрала, палата, зграда, улица и статуа, један приказ заувек ће остати у мом сећању. Стигли смо касно у Лидо ди Језоло. Ноћ и помало прохладно време нису нас спречили да одмах после вечере, у хотелу смештеном на самој обали мора, отрчимо на плажу. Те ноћи, море је било изненађујуће мирно, а на небу се пун Месец свом снагом трудио да кроз облаке покаже своју лепоту, али неуспешно. Море је било одлучно да таму са својих дубина преслика на небо. Тада, први пут у животу, видела сам како тама гута таму. Изгледало је као да се небо улива у море.

Тама није нужно увек лоша, само треба знати уживати у њој. Довољан је био само секунд тог очаравајућег приказа да моја душа остане тамо заувек и гледа у ту непрегледну и недостижну дубину мора и даљину свемира.

Нађа Семјанчук, АТ 4/1

Нађа Семјанчук, ученица АТ 4/1 одељења, освојила је прво место на наградном литерарном конкурс за ученике средњих школа на тему „Псеудонаука у медијима“. Конкурс је расписан у оквиру пројекта „Reason 4 Health“ који је финансиран од стране Фонда за науку Републике Србије. Истраживачи на пројекту су психолози Лабораторије за истраживање индивидуалних разлика при Филозофском факултету у Београду. Сарадници конкурса су и Центар за промоцију науке и Истраживачка станица Петница.

Редакција

ПСЕУДОНАУКА У МЕДИЈИМА

Људи су увек били подложни утицају медија. Уз мало знања и труда, можемо и најздравијег човека убедити да је нормално да хода уназад. Сада, када свет опстаје на интернету и друштвеним мрежама, обмањивање људи постало је много лакши посао.

Нама младима је већ јасно шта је истина а шта не, али како да објасним мојој баки која је научила да књиге не лажу, да није све што пише на интернету истина. Самопрозвани доктори причају о неком магичном леку који може да отклони све године тешког рада које је моја бака провела на њиви. Како да јој објасним да данас људи могу да купе своје звање и школу, али знање никада и да такви људи никада неће моћи да је излече. Она на екрану види велика црвена слова којима је исписано: „ЛЕЧИ СВЕ БОЛОВЕ У КИЧМИ И ЗГЛОБОВИМА“. Наочаре јој, у свој тој радости, када је видела да за њен бол постоји лек, не помажу да види она ситна, просто невидљива слова којима су исписане све тешкоће и тежбе које тај лек може изазвати. Такву заблуду ми је тешко да гледам, па се окрећем ка родитељима који на вестима слушају о стању на Косову. Једна страна је помињала самосталност Косова, а други су претили и објавом рата, ако је потребно. Већ следећег дана излази вест о црном пантеру која је бацила у сенку стање на Косову и све остале вести. Неколико дана се причало о тој звери, неки су га видели на пољима, неки у свом дворишту, био је и у мом комшилуку, рекла ми је комшиница која је једном причала са ванземаљцима. Док размишљам о пантеру и колико му је мало требало да претрчи целу државу, пада ми на памет колико дуго нисам трчала. Улазим на страницу са спортском опремом да потражим нове патике и излази ми реклама за најновије детокс таблете. Улазим на сајт и читам о иновативном леку који ће заменити четири сата трчања. Лек који је 100% природан, штити јетру и срце, јача имунолошки систем и тако даље... Није лако поверовати да тако савршен лек постоји, па читам искуства других људи исписаних на тој страници. Читам мишљења неких самоуких фитнес специјалиста који кажу да их је то медицинско достигнуће спасило од атрофије мишића, да им је дало енергију и да су килограми сами нестајали. Ипак, више волим да трчим, па зовем сестру која већ неко време покушава да скине килограме, да ми се придружи. Споменула сам јој магични лек на шта ми она одговара гласом пуним беса и разочарања, да је купила тај нимало јефтин препарат, и да га је после два месеца коришћења бацила у ђубре. Нисам више хтела то да спомињем, па сам се дала у размишљање. Сетила сам се да морам да научим десет лекција за следећу недељу. Памћење ми је увек било лоше, па сам се бринула како ћу све што треба да запамтим. Пожалила сам се сестри, а она ми је сва радосна причала о неким таблетама за памћење за које је чула од своје омиљене инфлуенсерке. Добро, можда ове таблете дају добре резултате, ипак је та информација дошла од познате особе. Поручила сам их, неће болети да пробам. Чекала сам неколико дана да стигну. Дан пред тест добила сам таблете. Сва усхићена, попила сам једну и почела да учим. Приметила сам да брже читам и прелазим градиво. Помислила сам да сам коначно пронашла решење за своје проблеме с учењем. На моју несрећу, сутрадан ме је пробудио незамислив бол у глави. Мислила сам да ће ми глава пући. Заборавила сам и на одлазак у школу и на тест за који сам се спремала, провела сам дан са боловима у глави који су ме прикивали за кревет. Моје тело је било у потпуности онеспособљено. Од тог дана сам одлучила да више ништа не купујем онлајн.

Када знамо шта је људима потребно, знамо и како да их придобијемо. Лако је манипулисати људима са мањком знања и искуства, лако је испричати им причу која ће им се свидети и коју ће радо послушати. Једном је један паметан човек, Крис Џејми, рекао да само зато што нешто није лаж, не значи да није варљиво. Лажов зна да је лажов, али онај који говори само делове истине да би преварио, мајстор је уништавања.

Нађа Семјанчук, АТ 4/1

Невена Жујовић, ЛТД 3/11

Луна Матијевић, ЛТД 4/11

Ана Марија Хорвацки, ЛТД 4/11

